

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobkyně: Česká republika - Ministerstvo obrany, IČO 60162694
sídlem Tychonova 1, 160 01 Praha 6

proti
žalované: VWR International s.r.o., IČO 63073242
sídlem Pražská 442, 281 67 Stříbrná Skalice
zastoupené advokátem JUDr. Martinem Vojtíškem
sídlem Rožnovská 241, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm

o zaplacení částky 130 500 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Kolíně č.j. 7 C 303/2018 – 71 ze dne 6. února 2019, ve znění opravného usnesení č.j. 7 C 303/2018-87 ze dne 9. května 2019,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se mění ve výroku I. tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 130 500 Kč s 9 % úrokem z prodlení od 19. 8. 2018 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku a částku 1 200 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 2 635 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zaplacení částky 130 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9% ročně z této částky od 19.8.2018 do zaplacení žalovanou z titulu smluvní pokuty. Uvedla, že žalobkyně jako veřejný zadavatel ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb. o veřejných zakázkách uzavřela

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

dne 23.11.2017 s žalovanou prostřednictvím elektronického tržiště TENDERMARKET kupní smlouvu č. 175610263, jejímž předmětem bylo dodání 6 kusů inkubátorů za celkovou cenu 280 648,37 Kč s termínem dodání do 7 týdnů od účinnosti, nejpozději do 30.4.2018. Pro případ prodlení s dodáním předmětu kupní smlouvy si účastnice sjednaly smluvní pokutu ve výši 1 500 Kč za každý den prodlení. Žalovaná byla v prodlení s dodáním předmětu kupní smlouvy a žalobkyni tak vznikl nárok v souladu s článkem VIII. odst. 1 kupní smlouvy na uhrazení smluvní pokuty za 87 dnů prodlení (od 13. 1. 2018 do 9. 4. 2018) v celkové výši 130 500 Kč. Žalobkyně v souladu s čl. VIII. odst. 4. kupní smlouvy vyzvala žalovanou přípisem č.j. 947-130/2016-1350 ze dne 18. 7. 2018 k úhradě smluvní pokuty, přičemž v příloze zaslala též penalizační fakturu č. 1801500137. Předmětná výzva k úhradě smluvní pokuty byla žalované doručena dne 19. 7. 2018, ta však smluvní pokutu nezaplatila. Kromě částky 130 500 Kč a úroku z prodlení z této částky požadovala žalobkyně rovněž zaplacení částky 1 200 Kč z titulu nákladů spojených s uplatňováním pohledávky.

2. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Uváděla, že zboží bylo žalovanou dodáno žalobkyni dne 9.4.2018, což je plných 21 dní před nejzazším termínem plnění dle článku III. odst. 2 kupní smlouvy (30.4.2018). Zboží tudíž dodala včas a žalobkyni tak právo na uhrazení smluvní pokuty nevzniklo.
3. Soud I. stupně po provedení listinných důkazů napadeným rozsudkem žalobu v plném rozsahu zamítl (výrok I) a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované náklady řízení ve výši 29 970 Kč k rukám JUDr. Martina Vojtíška, advokáta se sídlem Rožnovská 241, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II). Své rozhodnutí odůvodnil tím, že z provedeného dokazování zjistil, že mezi účastnicemi byla dne 23.11.2017 uzavřena kupní smlouva č. 175610263, v níž se žalovaná zavázala dodat žalobkyni 3 kusy inkubátoru – biologický termostat chlazený TC135 Lovibond (kat. č. 132-0954) a 3 kusy inkubátoru – biologický termostat nechlazený MEMMERT MEMMIF75PLUS (kat. č. 390-0643) odpovídajícího deklarovaným údajům uvedeným v příloze č. 1, která je nedílnou součástí této smlouvy a Směrnicí IEC 61326: Elektrické přístroje určené k měření, kontrole a laboratornímu použití, včetně nezbytné dokumentace dle odst. 3 tohoto článku. V čl. II odst. 1. kupní smlouvy se smluvní strany dohodly na kupní ceně za zboží v celkové výši 280 648,37 Kč včetně DPH. Žalovaná se zavázala v čl. III. odst. 2. kupní smlouvy odevzdat žalobkyni zboží do 7 týdnů ode dne účinnosti smlouvy, nejpozději však do 30. dubna 2018. V čl. VIII. odst. 1. kupní smlouvy se žalovaná zavázala zaplatit žalobkyni v případě prodlení s dodáním zboží ve sjednané lhůtě nebo nejzazším termínu dle čl. II. odst. 2 smlouvy smluvní pokutu ve výši 1 500 Kč za každý započatý den prodlení. Strany si sjednaly splatnost smluvní pokuty do 30 dnů ode dne doručení písemného oznámení o jejím uplatnění. V čl. XI. odst. 4 bylo dohodnuto, že kupní smlouva nabývá účinnosti dnem jejího uveřejnění v Registru smluv. Kupní smlouva byla v Registru smluv uveřejněna dne 24.11.2017. Žalovaná dodala žalobkyni předmětné zboží dne 9.4.2018. Přípisem ze dne 18.7.2018, který byl žalované doručen dne 19.7.2018 včetně penalizační faktury č. 1801500137 vystavené dne 18.7.2018, žalobkyně vyzvala žalovanou k zaplacení smluvní pokuty z důvodu prodlení žalované s předáním zboží ve lhůtě dle článku III. odst. 2 kupní smlouvy, a to za 87 dní prodlení po 1 500 Kč, tedy celkem částky 130 500 Kč. Žalovaná zaplacení smluvní pokuty odmítla s poukazem na to, že zboží dodala včas, když nejpozději byla povinna dle článku III. odst. 2 kupní smlouvy zboží dodat žalobkyni do 30.4.2018.
4. Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl soud I. stupně k závěru, že žaloba není důvodná. Žalovaná dodala žalobkyni zboží z předmětné kupní smlouvy dne 9.4.2018, podle názoru soudu I. stupně tedy včas a ve lhůtě, kterou si účastníci dohodli v článku III. odst. 2 kupní smlouvy, dle které byla žalovaná povinna odevzdat zboží žalobkyni nejpozději do 30.4.2018. Účastnice si dle soudu I. stupně sjednaly lhůtu pro dodání zboží v rozmezí od sedmi týdnů ode dne účinnosti smlouvy, v daném případě nejdřívější termín plnění byl 12.1.2018 vzhledem k uveřejnění smlouvy v Registru smluv dne 24.11.2017 a nejzazší termín plnění byl stanoven do 30.4.2018. Žalovaná tedy

plnila žalobkyni včas a žalobkyně tak nemá nárok na zaplacení smluvní pokuty. O nákladech řízení rozhodl soud I. stupně dle § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal jejich náhradu v řízení úspěšné žalované.

5. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání. V něm namítala, že žalovaná se v kupní smlouvě zavázala dodat zboží ve lhůtě do 7 týdnů ode dne účinnosti smlouvy. Vzhledem k tomu, že kupní smlouva byla v registru smluv zveřejněna dne 24.11.2017, mělo být zboží dodáno do 12.1.2018. Jelikož bylo dodáno až 9.4.2018, je zřejmé, že žalovaná byla v prodlení. Z textu kupní smlouvy nikterak nevyplývá, že by si účastnice sjednaly termín dodání zboží v době od sedmi týdnů od účinnosti smlouvy do 30.4.2018, jak uzavřel soud I. stupně. Z textu ujednání smlouvy vyplývá, že žalovaná mohla plnit ihned po uzavření smlouvy, ale byla povinna zboží dodat do 7 týdnů od účinnosti smlouvy. Kdyby tato smlouva nabyla účinnosti později, bylo mezi stranami dohodnuto, že nejzazší termín plnění je 30.4.2018. Rozhodnutí soudu I. stupně tak podle ní spočívá na nesprávném právním posouzení. Navrhovala, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a přiznal jí náhradu nákladů řízení.
6. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobkyně se plně ztotožnila s rozhodnutím soudu I. stupně. Setrvala na svém tvrzení, že zboží dodala včas, 21 dnů před nejzazším termínem 30.4.2018. Namítala, že žalobkyně je autorem předmětné smlouvy a podle občanského zákoníku v případě, že žalobce použil ve smlouvě výraz, který připouští různý výklad, musí se v pochybnostech vyložit k tíži toho, kdo jej použil jako první, tedy žalobkyně. Žalovaná si celou dobu vykládala ustanovení smlouvy o dodání zboží tak, že toto je třeba dodat nejpozději do 30.4.2018. Navrhovala, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně potvrdil.
7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (ust. § 10 odst. 1 občanského soudního řádu - dále jen o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (ust. § 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř.), a že účastníky uplatněné skutečnosti lze podřadit pod dovolené odvolací důvody [ust. § 205 odst. 2 o.s.ř.], přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř. a ust. § 212a o.s.ř., jakož i řízení, které předcházelo jeho vyhlášení a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je důvodné.
8. Odvolací soud v souladu s ustanovením § 213 odst. 2 o.s.ř. zopakoval dokazování obsahem kupní smlouvy ze dne 23.11.2017. Z jejího článku III odst. 2 zjistil, že strany si dohodly, že prodávající je povinen odevzdat kupujícímu zboží dle čl. 1 této smlouvy do 7 týdnů ode dne účinnosti smlouvy, nejpozději do 30. dubna 2018. V článku VIII odst. 1 bylo dohodnuto, že v případě prodlení prodávajícího s dodáním zboží ve sjednané lhůtě nebo nejzazším termínu dle článku III odst. 2 smlouvy je prodávající povinen zaplatit kupujícímu smluvní pokutu ve výši 1 500 Kč za každý započatý den prodlení. Podle odst. 4 tohoto článku právo fakturovat a vymáhat smluvní pokutu a úrok z prodlení vzniká kupujícímu prvním dnem následujícím po marném uplynutí doby určené jako čas plnění. Podle článku XI odst. 4 smlouva nabývá účinnosti dnem jejího uveřejnění v registru smluv.
9. Pokud jde o další skutková zjištění, pak odvolací soud pro stručnost odkazuje na skutková zjištění učiněná soudem I. stupně a stručně shrnutá shora.
10. Podle ustanovení § 555 odst. 1 občanského zákoníku právní jednání se posuzuje podle svého obsahu.
11. Podle ustanovení § 556 odst. 1 občanského zákoníku co je vyjádřeno slovy nebo jinak, vyloží se podle úmyslu jednajícího, byl-li takový úmysl druhé straně znám, anebo musela-li o něm vědět. Nelze-li zjistit úmysl jednajícího, přisuzuje se projevu vůle význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen.

12. Podle odst. 2 citovaného ustanovení při výkladu projevu vůle se přihlédne k praxi zavedené mezi stranami v právním styku, k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přiřkládají.
13. Podle ustanovení § 557 občanského zákoníku připouští-li použitý výraz různý výklad, vyloží se v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první.
14. Podle ustanovení § 558 odst. 1 občanského zákoníku v právním styku s podnikatelem se výrazu připouštějícímu různý výklad přisoudí význam, jaký má v takovém styku pravidelně. Není-li však druhá strana podnikatelem, musí ten, kdo se toho dovolává, prokázat, že druhé straně musel být takový význam znám.
15. Většina právních jednání je svým obsahem tak zřetelná, že není nutné nijak je vykládat a jejich význam je jak jejich účastníkům nepochybný, tak také obecně jednotně srozumitelný. Na opačném konci stojí projevy vůle svým obsahem buď zcela neurčité anebo nesrozumitelné, kdy žádnou rozumnou výkladovou metodou nelze se dobrat jejich právního významu. Taková jednání jsou neplatná. V tomto intervalu se pak pohybuje množina právních jednání, která nejsou zcela zřetelná, jsou rozporně vykládána účastníky tohoto vztahu nebo třetími osobami anebo jsou víceznačná. Pak nastupují výkladová pravidla podle ustanovení občanského zákoníku. Tedy teprve právní úkony, u nichž ani při použití stanovených výkladových pravidel nelze se dobrat jejich smyslu, budou pro neurčitost nebo pro nesrozumitelnost neplatná. Jazykové vyjádření právního úkonu zachycené ve smlouvě musí být nejprve vykládáno prostředky gramatickými (z hlediska možného významu jednotlivých použitých pojmů), logickými (z hlediska vzájemné návaznosti použitých pojmů) či systematickými (z hlediska řazení pojmů ve struktuře celého právního úkonu). Kromě toho soud na základě provedeného dokazování posoudí, jaká byla skutečná vůle stran v okamžiku uzavírání smlouvy, při čemž podmínkou přihlídnutí k vůli účastníků je to, aby nebyla v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření úkonu (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1650/1998).
16. Odvolací soud dospěl k závěru, že termín plnění byl v předmětné smlouvě sjednán zcela jednoznačně, a to do sedmi týdnů ode dne účinnosti smlouvy. Toto vyplývá z jazykového znění smlouvy, tedy z jejího textu a jiný výklad by byl v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření. Samotná předložka „do“ vyjadřuje, že žalovaná mohla plnit ihned po uzavření smlouvy, nejpozději však do 7 týdnů ode dne nabytí účinnosti smlouvy. Pro případ, že by smlouva nabyla účinnosti později, než účastníci předpokládali a termín 7 týdnů od její účinnosti by byl posunut až na dobu po 30.4.2018, byl pro tento případ sjednán termín nejpozději do 30.4.2018. Ostatně takováto formulace v případě stanovení termínu se používá běžně například v různých zákonech, ve kterých se vymezuje určitá lhůta. Odvolací soud má tak zato, že výraz použitý ve smlouvě v části týkající se lhůty k plnění, není výrazem připouštějícím různý výklad, nýbrž výrazem zcela jasným. Pokud by odvolací soud přece jen připustil, že různý výklad umožňuje, pak by bylo nutno přihlídnout k ustanovení § 558 odst. 1 občanského zákoníku, neboť žalovaná je podnikatelem a bylo by nutné tomuto výrazu (formulaci) přisoudit význam, jaký má v takovém styku pravidelně, což je význam výše vyložený, který se běžně používá. Ostatně i ze systematického výkladu smlouvy, tedy ve spojení s článkem VIII odst. 1, kde je upravena smluvní pokuta, lze takovýto výklad dovodit. V tomto článku se uvádí, že je sjednána smluvní pokuta pro případ prodlení prodávajícího s dodáním zboží ve „sjednané lhůtě“, dalším případem pak by bylo nedodržení nejzazšího termínu. Není tedy správný výklad, který použil soud I. stupně, že se jednalo o lhůtu stanovenou od určitého termínu (nabytí účinnosti smlouvy) do určitého termínu (30.4.2018). Pak by musela být tato lhůta formulována tak, že zboží má být dodáno v termínu od sedmi týdnů od účinnosti smlouvy do 30.4.2018.
17. Podle ustanovení 2048 občanského zákoníku ujednají-li strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí, může věřitel

požadovat smluvní pokutu bez zřetele k tomu, zda mu porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném plnění než peněžitém.

18. Odvolací soud s ohledem na výše uvedené uzavřel, že žalovaná měla dodat zboží do sedmi týdnů od účinnosti smlouvy, tedy do 12.1.2018. Zboží však bylo dodáno až 9.4.2018, žalobkyně má tak právo na zaplacení smluvní pokuty za období od 13.1.2018 do doby dodání zboží, tedy do 9.4.2018. Smluvní pokuta byla žalobkyní vyfakturována fakturou ze dne 18.7.2018, která byla doručena žalované dne 19.7.2018.
19. Žalobkyně požadovala rovněž zaplacení částky 1 200 Kč představující náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky.
20. Podle ustanovení § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. jde-li o vzájemný závazek podnikatelů nebo je-li obsahem vzájemného závazku mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem podle zákona upravujícího veřejné zakázky povinnost dodat zboží nebo poskytnout službu za úplatu veřejnému zadavateli, činí minimální výše nákladů spojených s uplatněním každé pohledávky 1 200 Kč.
21. Podle ustanovení § 513 občanského zákoníku příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním.
22. S ohledem na výši uvedené má tak žalobkyně právo na zaplacení nákladů spojených s uplatňováním pohledávky ve výši 1 200 Kč, které je příslušenstvím pohledávky. Nejedná se tedy o náklady řízení, jak se mylně domnívá žalovaná.
23. Ze všech výše uvedených důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu I. stupně v souladu s ustanovením § 220 o.s.ř. ve výroku I změnil tak, že rozhodl o povinnosti žalované zaplatit žalobkyni smluvní pokutu ve výši 130 500 Kč včetně úroku z prodlení od 19.8.2018 do zaplacení, ale i včetně částky 1 200 Kč, jakožto nákladů spojených s uplatněním pohledávky.
24. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 ve spojení s ustanovením § 142, odst. 1 o.s.ř. a přiznal úspěšné žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Tyto náklady představuje náhrada nákladů nezastoupeného účastníka dle vyhlášky č. 254/2015 za 4 úkony po 300 Kč, tedy částka 300 Kč za řízení před soudem I. stupně a 2 úkony po 300 Kč za odvolací řízení, celkem tedy částka 1 800 Kč. Dále žalobkyni náleží náhrada cestovného k jednání před soudem I. stupně z Prahy do Kolína a zpět v celkové výši 835 Kč. Celkové náklady řízení před soudy obou stupňů tak činí 2 635 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, když přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Praha 14. srpna 2019

JUDr. Hana L o j k á s k o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská